

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และ ฉบับที่ 2 (แก้ไข) พ.ศ.2545 มีผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา อันเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ มีสาระสำคัญ 9 หมวด โดยเฉพาะหมวด 4 แนวการจัดการศึกษาเป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ถือว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งทุกหมวดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สาระสำคัญของหมวดนี้จะครอบคลุมหลักการ สาระและกระบวนการจัดการศึกษาที่เปิดกว้างให้แนวการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ วิสัยทัศน์ใหม่ทางการเรียนการสอน ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน สาระที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด เริ่มมาตรา 22 ถึงมาตรา 30 มีสาระสำคัญ 8 เรื่องใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ มาตรา 22 หลักการจัดการศึกษายึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด มาตรา 23 สาระการเรียนรู้เน้น ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา มาตรา 24 กระบวนการเรียนรู้ มาตรา 25 บทบาทของรัฐในการส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ มาตรา 26 การประเมินการเรียนรู้ มาตรา 27, 28 การพัฒนาหลักสูตรระดับต่าง ๆ มาตรา 29 บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และมาตรา 30 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2549, หน้า 8 – 10)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นบทบัญญัติให้ทิศทางการปฏิรูปการศึกษาชัดเจนขึ้น ซึ่งมาตรา 22 ที่กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษา ยึดหลัก 3 ประการ ได้แก่ ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และประการสุดท้ายกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สุวิทย์ มูลคำ, 2548, หน้า 17)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะมุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด

คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ โดยให้นำไปบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา โดยเฉพาะการปลูกฝังด้านปัญญาจะมุ่งพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ พัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเองเข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3 - 4)

สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งเห็นได้จาก ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2555 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.45 (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53, 2556, หน้า 5) ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือร้อยละ 80 นอกจากนี้ผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบสาม พ.ศ.2554 - 2558 ในมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมาตรฐานที่ 5 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53 ได้รับผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555, หน้า 21)

การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยสมอง ด้วยกาย และด้วยใจ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง โดยให้มีการเชื่อมโยงกับธรรมชาติ จินตนาการ ความงาม ปัญญาและฐานความจริงผู้เรียนที่พึงปรารถนาในอนาคต ควรเป็นผู้เรียนที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ทั้งนี้เพราะทักษะการคิดเป็นหัวใจของการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าถึงความรู้ ความสามารถที่จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้ การปลูกฝังหรือการพัฒนาการคิด ต้องริเริ่มตั้งแต่ผู้เรียนเข้าสู่สถานศึกษาเพราะผู้เรียนมีธรรมชาติของการอยากรู้อยากเห็นสูงอยู่แล้ว ถ้าผู้เรียนได้รับ

การกระตุ้นส่งเสริมตั้งแต่เริ่มต้นก็จะเป็นการช่วยพัฒนาศักยภาพทางการคิดที่มีอยู่ในตัวให้ก้าวหน้าถึงขีดสูงสุดซึ่งเป็นเป้าหมายของการพัฒนาความสามารถในการคิดที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

ดังนั้นการพัฒนาความสามารถในการคิดจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง (ทีศนา แชมมณี, 2549, หน้า 19) การพัฒนาสมองของนักเรียนนั้นควรมีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพด้วยการพัฒนาสมองทั้งสองซีกได้ นักเรียนก็จะดึงอัจฉริยภาพที่มีอยู่ในตัวมาใช้พัฒนาตนเอง ครอบคลุมและสังคมได้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2554, หน้า 65) การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นวิธีการเรียนรู้โดยการนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานของสมองและให้ความสำคัญกับช่วงพัฒนาการของมนุษย์ที่สามารถเรียนรู้ได้ในแต่ละวัย รวมถึงการเชื่อมโยงระหว่างการทำงาน และพัฒนาการของสมองกับการเรียนรู้มาเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ Brain – based Learning เป็นการเรียนรู้ที่ใช้โครงสร้างและหน้าที่ของสมองเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยไม่สกัดกั้นการทำงานของสมอง แต่เป็นการส่งเสริมให้สมองได้ปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ที่สุด การนำองค์ความรู้เรื่องสมองและธรรมชาติการเรียนรู้ของสมองมาใช้ในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การเสริมสร้างประสบการณ์ ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อมและกระบวนการอื่น ๆ ร่วมกับสื่อเพื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ จะทำให้เด็กสนใจ เข้าใจ เรียนรู้ และรับไว้ในความทรงจำระยะยาวทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ ทั้งยังสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม เป็นการสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งสมองจะพัฒนาเต็มตามศักยภาพก็ต่อเมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่เข้าใจสมองภายใต้แนวคิดที่ว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ทุกคนมีสมองพร้อมที่จะเรียนรู้มาตั้งแต่กำเนิด สมองมีระยะพัฒนาการต่าง ๆ กันในแต่ละวัยตามระยะพัฒนาการ เพราะฉะนั้นการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความต้องการของสมอง หน้านั้น สมองทุกสมองของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการเรียนการสอนต้องเน้นการพัฒนากระบวนการเคลื่อนไหวและระบบรับสัมผัส นอกจากนี้ถ้าเด็กเรียนรู้ขณะที่มีความสุข สมองจะเปิดทำงานพร้อมที่รับองค์ความรู้ทุกอย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพ (วิโรจน์ ลักขณา, 2550, หน้า 15 – 16) การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับการทำงานของสมอง เช่น การนำทฤษฎีพหุปัญญามาปรับใช้ในการจัด การเรียนการสอน เป็นการนำเอาทฤษฎีเกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ทำให้ได้ใช้ทักษะทั้งหมดของสมอง สามารถช่วยคิด จำ บันทึก เข้าใจเนื้อหา การนำเสนอข้อมูลและช่วย

แก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนานมีชีวิตชีวายิ่งขึ้น จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าถูกท้าทายไม่น่าเบื่อ สามารถเรียนด้วยความสนุกสนาน และเพลิดเพลินต่อเนื่องเป็นเวลานาน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับการทำงาน ของสมอง เป็นการเรียนรู้โดยธรรมชาติส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถเต็มตาม ศักยภาพของตนเอง การทำกิจกรรมที่หลากหลายด้วยวิธีใดก็ตามก็จะทำให้สมองมีการ บั่นทึก เมื่อทำอีกบ่อย ๆ ด้วยกิจกรรมที่แตกต่างในเรื่องเดียวกันก็จะทำให้สมองบั่นทึกได้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ (โกวิท ประมวลพฤษย์, 2549, หน้า 11 – 26) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้และ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

นอกจากการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองแล้วครูผู้สอนควร ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายวิธีที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ร่วมทำกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำทฤษฎีพหุปัญญาไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูผู้สอนได้มีแนวทาง ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาและความสามารถของผู้เรียน อันจะ ส่งผลให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพของตนเป็นคนเก่ง คนดี และเป็นคนที่มีความสุข สามารถปรับตัวดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดีและพร้อมที่จะ ทำประโยชน์ให้กับสังคม ตลอดจนเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศในอนาคต ซึ่งเสรี เลิศสุชาติวินิช (2552, หน้า 54) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนตาม ทฤษฎีพหุปัญญาโดยอธิบายไว้ว่า วิธีการในการส่งเสริมให้ครูการจัดการเรียนการสอนตาม ทฤษฎีพหุปัญญานั้น เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพและเป็นการปฏิรูปการศึกษาลงสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างยั่งยืน ช่วยให้ผู้เรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ สร้างเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะการปฏิบัติงานรวมทั้งเจตคติของบุคคล ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในทางสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีพหุปัญญาเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ได้กิจกรรมที่ หลากหลายและมีการเชื่อมโยงเนื้อหาในวิชาต่าง ๆ กับความสามารถพิเศษทางพหุปัญญา โดย โฮวาร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) นักจิตวิทยาชาวอเมริกา ได้เสนอความสามารถ พิเศษไว้ 9 ด้าน แต่ในปัจจุบันยังได้รับการยอมรับเพียง 8 ด้าน คือ 1) ปัญญาด้านภาษา 2) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ 3) ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ 4) ปัญญาด้านร่างกายและ การเคลื่อนไหว 5) ปัญญาด้านดนตรี 6) ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ 7) ปัญญาด้านการเข้าใจ ตนเอง 8) ปัญญาด้านธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

(ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2554, หน้า 78) ที่ว่า “ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ”

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องนักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ยังอยู่ในระดับพอใช้ ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอน จึงต้องการแสวงหาวิธีการปรับปรุงให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น และจากการศึกษาค้นคว้า พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและทฤษฎีพหุปัญญา เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น ตลอดจนช่วยให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ได้ด้วย จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาผลการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. คู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่
2. การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
4. ความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา หลังเรียนเป็นอย่างไร
5. การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังได้รับการเรียนด้วยคู่มือการ

จัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ และ ความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ระหว่างก่อนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ระหว่างก่อนและหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา
5. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังได้รับการเรียนรู้ด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. คู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญาที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนด้วยคู่มือ การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา มีความคงทนในการเรียนรู้

5. การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังได้รับการเรียนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา มีความแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้คู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้รับการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้

3. ทราบถึงการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการเรียนโดยใช้คู่มือจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนให้นักเรียนในแต่ละระดับชั้น และในบริบทอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

4. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างวิชาภาษาอังกฤษกับวิชาอื่น ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเครือข่ายการจัดการศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10 โรงเรียน จำนวน 10 ห้อง นักเรียน 226 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53 อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร นักเรียน 24 คน จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 วิธีการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา

2.1.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (สูง ปานกลาง และต่ำ)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 การคิดวิเคราะห์

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.3 ความคงทนในการเรียนรู้

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาในคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยกำหนดตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ใช้เวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

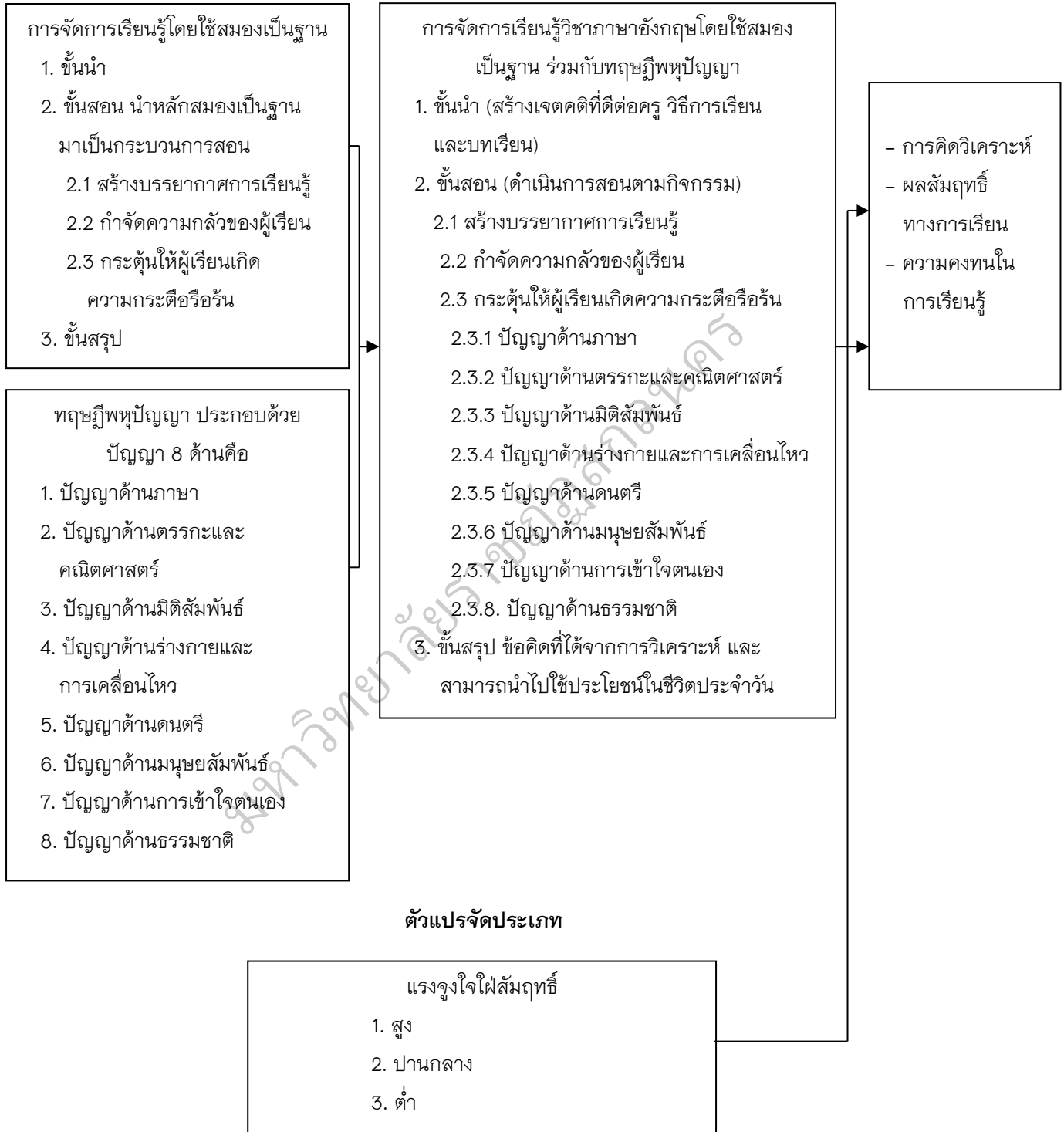
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาผลการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานของ เคน และเคน (Caine and Caine, 2004, p. 101 อ้างถึงใน เขาวพา เดชะคุปต์, 2548, หน้า 63) ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญาของไฮเวิร์ด (Howard Gardner, 1983, pp. 212 – 218 อ้างถึงใน วณิชา เรช, 2550, หน้า 26 – 27)

ในการนำกรอบแนวคิดของทั้งสองรูปแบบมาบูรณาการเป็นรูปแบบการจัดการ สามารถสรุปได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิตยสารศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิตยสารศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. คู่มือการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีการอธิบายขั้นตอนและวิธีการใช้อย่างเป็นระบบ โดยมีรายละเอียดของข้อมูลแบ่งเป็นส่วน ๆ เพื่อแนะนำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้ใช้งานนำไปใช้ได้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพตามที่ผู้จัดทำกำหนดไว้

2. การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานหรือรวบรวมหลากหลายทักษะความรู้เพื่อนำมาใช้ในการส่งเสริมการทำงานของสมองการเรียนรู้ที่อธิบายการประยุกต์ใช้ความรู้แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสมองมาช่วยนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรมากที่สุด เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นนักเรียนให้สังเกตความรู้สึกรู้สึกหรือสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวเอง การได้แสดงความรู้สึกรู้สึกออกมาอย่างเหมาะสม ทำความเข้าใจในตนเอง และการสร้างโอกาสที่จะได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มี 3 ขั้นตอน คือ

2.1 ขั้นนำ (สร้างเจตคติที่ดีต่อครู วิธีการเรียนและบทเรียน)

2.2 ขั้นสอน (ดำเนินการสอนตามกิจกรรม)

2.2.1 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้

2.2.2 กำจัดความกลัวของผู้เรียน

2.2.3 กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น

2.2.3.1 ปัญญาด้านภาษา

2.2.3.2 ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์

2.2.3.3 ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์

2.2.3.4 ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว

2.2.3.5 ปัญญาด้านดนตรี

2.2.3.6 ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์

2.2.3.7 ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง

2.2.3.8 ปัญญาด้านธรรมชาติ

2.3 ชั้นสรุป ข้อคิดที่ได้จากการวิเคราะห์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์
ที่ได้จากการคิดมาใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ทฤษฎีพหุปัญญา หมายถึง ความสามารถในการค้นหา ความรู้ แก้ปัญหา
และสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าต่อสังคม เป็นทฤษฎีที่มุ่งส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน
ในทุกด้าน โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ทฤษฎีพหุปัญญา
ประกอบด้วยปัญญา 8 ด้านคือ

3.1 ปัญญาด้านภาษา

3.2 ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์

3.3 ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์

3.4 ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว

3.5 ปัญญาด้านดนตรี

3.6 ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์

3.7 ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง

3.8 ปัญญาด้านธรรมชาติ

4. คู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา
หมายถึง คู่มือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยการบูรณาการระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้
สมองเป็นฐานร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นนำ เป็นขั้นเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเรียนทำให้นักเรียน
ผ่อนคลายด้วยเพลงและการเคลื่อนไหว และนำเข้าสู่บทเรียนด้วยสิ่งที่ดึงดูดความสนใจ
ของนักเรียน ได้แก่ รูปภาพหรือเกม

4.2 ขั้นสอน เป็นขั้นดำเนินการสอนตามกิจกรรม

4.2.1 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย ชับซ้อน และเป็นประสบการณ์ที่แท้จริง

4.2.2 กำจัดความกลัวของผู้เรียน เป็นการพยายามกำจัดความกลัว
ของผู้เรียนและเพิ่มเติมบรรยากาศที่ท้าทายให้มากขึ้น

4.2.3 กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น เป็นการกระตุ้นให้
ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นว่าจะเรียนรู้ได้โดยวิธีการใด เรียนรู้อย่างไร ให้เรียนรู้จาก
ประสบการณ์ตรง ซึ่งได้นำทฤษฎีพหุปัญญามาร่วมในขั้นนี้ ประกอบด้วยปัญญา 8 ด้าน
คือ

- 4.2.3.1 ปัญญาด้านภาษา
- 4.2.3.2 ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์
- 4.2.3.3 ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์
- 4.2.3.4 ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว
- 4.2.3.5 ปัญญาด้านดนตรี
- 4.2.3.6 ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์
- 4.2.3.7 ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง
- 4.2.3.8. ปัญญาด้านธรรมชาติ

4.3 ชั้นสรุป เป็นชั้นที่สรุปข้อคิดที่ได้จากการวิเคราะห์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ที่ได้จากการคิดมาใช้ในชีวิตประจำวัน

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาและมุ่งมั่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ ความคงทน ระหว่างการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และทฤษฎีพหุปัญญา

6. การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคิดจำแนกแยกแยะ ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้านคือ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์หลักการ ตามแนวคิดในการจัดการศึกษาของบลูม ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการแบบวัดการคิดวิเคราะห์

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับทฤษฎีพหุปัญญา ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสร้างเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ

8. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ของความสามารถที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์หลังจากทิ้งไว้ช่วงระยะเวลาหนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเว้นเวลา 2 สัปดาห์ วัดความคงทนในการเรียนรู้ของการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แบบวัดการคิดวิเคราะห์ ฉบับเดิมซึ่งได้นำมาสลับข้อคำถามและตัวเลือก และวัดความคงทนในการเรียนรู้ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษฉบับเดิมซึ่งได้นำมาสลับข้อคำถามและตัวเลือก

9. ประสิทธิภาพของคู่มือ หมายถึง ดัชนีบ่งชี้ถึงคุณภาพของคู่มือ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 ชุด ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนสอบทำคู่มือ แต่ละชุด ทุกชุดรวมกัน ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจาก การทำแบบทดสอบ หลังเรียนด้วยคู่มือ ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี